

Acta Plenari del Consell Consultiu de Pacients de Catalunya

- **Lloc:** Servei Català de la Salut
- **Dia:** 16 de juliol de 2019
- **Hora:** de 16:30 a 18:30 hores

Ordre del dia

1. Aprovació de l'acta de 2 d'abril de 2019.
2. Presentació de l'Estratègia Nacional d'Atenció Primària i Salut Comunitària (ENAPISC).
3. Exposició del Projecte Latitud: Model d'atenció no presencial pel futur de la Fundació TIC Salut. Proposta participativa de la ciutadania.
4. Pla de participació del Consell Consultiu de Pacients de Catalunya (CCPC).
5. Accions del CCPC pel segon semestre 2019.
6. Informe de la participació en la definició i desplegament de les polítiques del Departament de Salut i altres iniciatives.
7. Torn obert de paraules.

- **Hi assisteixen:**

Alba Vergés Bosch. Consellera de Salut. Departament de Salut

Carme Bertral Lopez. Secretària d'Atenció Sanitària i Participació. Departament de Salut.

Núria Costa Vilar. Secretària d'Atenció Sanitària i Participació. Secretària.

Carmen Aleix Ferrer. AVECE- Ictus.

Santiago Alfonso Zamora. Acció Psoriasi.

Sara Bujalance Arguijo. Associació Contra l'Anorexia i la Bulímia (ACAB).

Josep Maria Busquets Font. Comitè de Bioètica de Catalunya.

Pilar Cort Fuentes. AECC Catalunya contra el càncer Girona.

Antoni Cumeras Costa. Associació d'Afectats d'Hipertensió Pulmonar.

Robert Fabregat Fuentes. Cap de Gabinet. Departament de Salut.

Mª Jesus Labordena. Gerència d'atenció ciutadana. Servei Català de la Salut.

Eulàlia Masachs Fatjó. Direcció General de Planificació en Salut.

Cristina Montané Montals. Associació Catalana d'Afectades i Afectats de Fibromiàlgia i d'altres SSC (ACAF).

Llum Polo Sangüesa . Comitè 1r Desembre.

Ramón Pujades Beneit. Associació Tourette Catalunya.

Anna Ripoll Navarro. Federació Espanyola de Enfermedades Raras (FEDER).

Antoni Tombas Navarro. Associació de Malalts de Ronyó (ADER)

Nuria Torres Esparza. Servei d'Emergències Mèdiques.

César Velasco Muñoz. Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries (AQUAS).

▪ **Excusen assistència:**

Marta Chandre Jofre. Subdirecció del Servei Català de la Salut.

Anna Forcada Arcarons. Acadèmia Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears.

▪ **Convidats/des:**

Pilar Saura Agel . Directora General de Planificació en Salut. Departament de Salut.

Josué Sallent Ribes. Director Fundació TicSalut.

Raül Serra Fabregà. Secretaria d'Atenció Sanitària i Participació.

Maria Jesus Lopez Dolcet. Direcció general de Planificació en Salut. Departament de Salut.

Jesús Berdún Peñato. Fundació TicSalut.

Yolanda Lupiáñez. Fundació TicSalut.

La Consellera dóna la benvinguda a les persones assistents a aquest plenari. Tot seguit, s'inicia la sessió fent referència a diversos temes d'interès com ara:

- La campanya d'estiu 2019: *Un estiu sense UFFF* del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya adreçada a minimitzar els efectes negatius de les onades de calor sobre la salut de la població, especialment dels grups més vulnerables.
- La recent visita d'experts de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) amb motiu dels 30 anys del Pla de Salut de Catalunya. En aquesta visita s'han mantingut diverses reunions amb diferents unitats del Departament de Salut. Com a resultat d'aquest encontre, s'elaborarà un informe que recollirà entre d'altres, les àrees de millora a tenir en compte per a les properes planificacions en salut.
- La recuperació de l'Agència de Salut Pública.
- La importància del treball enfocat a combatre les desigualtats socials, que comporten conseqüències que afecten a la salut de les persones, com ara l'obesitat infantil.
- La rellevància del treball comunitari i de l'atenció primària en salut.
- La incorporació de la perspectiva de gènere en el sistema de salut.

1. Aprovació de l'acta de 2 d'abril 2019.

Tot seguit, s'aprova l'acta de la sessió plenària del 2 d'abril de 2019 sense observacions ni esmenes al respecte.

2. Presentació de l'Estratègia Nacional d'Atenció Primària i Salut Comunitària (ENAPISC).

La Consellera fa referència a l'Estratègia Nacional d'Atenció Primària i Salut Comunitària (ENAPISC) en el marc de potenciar l'atenció primària i comunitària com una de les prioritats del Departament de Salut.

L'ENAPISC suposa la revisió i actualització de l'anterior Reforma de l'atenció primària, que es va iniciar l'any 1985 d'acord amb el Reial decret 137/84 i que finalitzà la seva implantació l'any 2003. Així, la nova ENAPISC vol impulsar un model de l'atenció primària i salut comunitària fonamentat en el concepte integral de salut, que n'inclogui els determinants socials i que la consolidi com a eix vertebrador del sistema públic de salut de manera que contribueixi a resoldre les necessitats de les persones des de la proximitat, atenent la realitat del seu entorn.

La Consellera presenta i dona la paraula a la Directora general de Planificació en Salut Sra. Pilar Saura Agel i a la Directora de l'estratègia Sra. Maria Jesús López Dolcet per a fer-ne l'exposició a les persones assistents.

Després d'aquesta exposició, es dona la paraula a les persones assistents que expressen reflexions en relació a diferents aspectes, com ara: la col·laboració del Departament de Salut i el d'Educació per l'abordatge del suport psicològic que necessiten certs nens i nenes tant a l'escola com a la comunitat i la rellevància de treballar amb el Departament d'afers socials per a què els resultats de l'estratègia siguin més integradors.

S'explica el treball que s'està realitzant a nivell local. També es fa referència al Projecte Salut i Escola en l'àmbit de la salut pública.

Es comenta que l'ENAPISC suposa un treball comunitari, d'implementació territorial adaptada a la diversitat dels territoris, en avaluació continua i que comporta una interrelació i col·laboració entre els diferents actors que hi intervenen.

3. Exposició del Projecte Latitud. Model d'atenció no presencial pel futur de la Fundació TIC Salut. Proposta participativa de la ciutadania.

La Consellera introdueix aquest punt fent referència a l'actual model sanitari català, basat principalment en l'atenció presencial, que es veu immers en un escenari diferent de model d'atenció que presenta diferents eixos com la prevenció i l'atenció integrada, un paper més participatiu de la ciutadania, un model de gestió més àgil, i la innovació com a motor de canvi. Al mateix temps,

l'augment de l'envelliment i de les malalties cròniques requereix d'una atenció més flexible, que contempli escenaris de mobilitat, i que permeti una major personalització centrada en les persones i el seu entorn per un millor aprofitament de recursos.

Tot seguit, la Consellera presenta i dóna la paraula al Director de la Fundació Tic Salut Sr. Josué Sallent i el referent del projecte Latitud Sr. Jesús Berdún Peñato, que presenta el projecte.

A continuació, es dona la paraula a les persones assistents, que fan referència a l'encaix en el projecte de l'eina telemàtica "La Meva Salut" i l'aplicació del 061 SEM. En aquest sentit, s'explicita que el Servei d'emergències mèdiques SEM, és un dels actors que cal integrar en el projecte i que s'està treballant en definir la cartera de serveis.

S'exposa la voluntat que en la definició d'aquest projecte es tingui en compte la visió de la ciutadania i per aquest motiu, en breu es durà a terme una sessió participativa presencial així com també es preveu la participació telemàtica, a través del canal participa.gencat.cat.

4. Pla de Participació del Consell Consultiu de Pacients (CCPC)

Per a fer referència al Pla de participació del CCPC, marc per canalitzar d'una manera sistemàtica i més estructurada les accions participatives en representació del Consell, la Consellera dona la paraula a la Secretària d'atenció sanitària i participació Sra. Carme Bertral.

La Secretària comenta que aquest document ha estat treballat pel grup motor, creat amb aquesta motivació, i que el plenari és coneixedor del seu contingut ja que s'ha exposat prèviament, com ara en l'anterior ple. Es comenta que una vegada redactat el document del Pla de Participació es farà extensiu al plenari per al seu coneixement, i es donarà quinze dies per a recollir observacions al respecte.

5. Accions pel segon semestre del Consell Consultiu de Pacients de Catalunya

La Consellera dona la paraula a la Secretària d'atenció Sanitària i Participació, per exposar les principals accions a realitzar en el segon semestre de 2019.

Pel què fa al Pla de participació i com a primeres accions es plantegen:

- La definició dels àmbits de formació que s'identifiquin com a necessaris.
- La definició de què cal contemplar en les sol·licituds de participació rebudes per part de diferents agents
- La definició de com es recullen i es treballen els nous àmbits d'interès en el marc del CCPC.

El desenvolupament d'aquestes tres accions es contempla d'octubre a finals de desembre de 2019.

Pel què fa a la col·laboració en diferents processos participatius per a incorporar la visió de la ciutadania endegats pel Departament de Salut, es fa referència a:

- PP del Sistema d'Emergències Mèdiques, SEM. La Sra. Núria Torres exposa el proper procés de participació amb ciutadans i ciutadanes que es durà a terme el mes de setembre, per conèixer i per recollir la valoració, visió i necessitats de les persones en relació al SEM i així poder millorar-ne el serveis.
- PP Fundació TIC-Salut. Com s'ha fet referència amb anterioritat, es durà a terme un procés de participació amb ciutadans i ciutadanes per definir els escenaris de prestació de serveis no presencials, enfocada a la definició d'una futura cartera de serveis a tot el territori.
- PP per a definir l'estratègia de transversalitat de gènere en el sistema de salut: procés de participació amb ciutadania per detectar les necessitats, barreres i expectatives per la incorporació de la perspectiva de gènere en el sistema de salut, així com propostes d'accions al respecte.

Pel què fa al projecte de nou decret del CCPC, es comenta que s'hi està treballant des de fa temps per a incorporar-hi certs canvis en resposta a les necessitats recollides, per reforçar el seu caràcter participatiu i l'adaptació a la nova reestructuració del Departament de Salut, que adscriu el Consell de Pacients de Catalunya a la Secretaria d'Atenció Sanitària i Participació.

El projecte de Decret està seguint el curs de l'oportuna tramitació jurídica i s'informarà del cronograma previst per l'elaboració de la norma.

6. Informe de la participació en la definició i desplegament de les polítiques del Departament de Salut i altres iniciatives.

- **Procés participatiu de ciutadania sobre La Meva Salut**

Des del Servei Català de la Salut (CatSalut) juntament amb la Secretaria d'Atenció Sanitària i Participació del Departament de Salut s'ha dut a terme un procés de participació amb ciutadans i ciutadanes per recollir la valoració, expectatives i necessitats de les persones en relació a l'espai digital de La Meva Salut (LMS), per tal de millorar-ne els serveis i ampliar-ne les seves funcionalitats. També es comenta que s'ha recollit la opinió dels professionals que treballen amb LMS així com professionals assistencials.

El procés participatiu de ciutadania ha tingut dues modalitats: la presencial i la telemàtica. El format presencial es va fer el passat 12 de juny amb la participació de 54 persones. La dinàmica participativa es va enfocar a detectar necessitats, expectatives així com aspectes de millora i la seva prioritització.

El format telemàtic es va realitzar entre el 13 de juny i el 4 de juliol per mitjà del portal participagencat.cat i per mitjà d'un formulari amb preguntes de camp obert. Es va comptar amb la participació de 206 persones.

- **Reflexions dels representants de pacients envers al Fòrum de diàleg de professionals**

S'informa als assistents que el document resultant de les reflexions dels representants dels pacients treballat en el marc del CCPC i a proposta del Fòrum de diàleg de professionals, es trametrà a la Direcció General de Professionals del Departament de Salut, unitat que lidera aquest projecte. També es trametrà el material audiovisual que acompanya al document i que es va projectar a l'anterior sessió plenària.

- **Iniciativa en relació a la millora de la relació professional/pacient.**

Es comenta que s'ha col·laborat en aquest projecte de la Universitat de Vic en què estudiants de segon grau de la Facultat de Medicina, en el marc d'una assignatura de comunicació, han interactuat per mitjà d'entrevistes semi-estructurades amb persones de l'àrea d'Osona, Bages, Berguedà-Solsonès en relació a com és i com podria ser la comunicació entre el professional de la salut i la persona en l'atenció directa.

7. Torn obert de paraules.

Per finalitzar la sessió, s'obre un torn obert de paraules entre els assistents.

- En relació al document que recull el dodecàleg de les reflexions en relació al Fòrum de diàleg de professionals, es fa referència a que aquestes reflexions són de caràcter transversal i contempen diferents etapes de la vida de la persona. Es un document que reflexa els sentiments, necessitats o aspectes de millora que el pacient denota en el transcurs de la seva trajectòria vital i es considera oportú que es prenguin en consideració i que se'n faci difusió.

Es respon que aquest dodecàleg és fruit d'un encàrrec realitzat en el marc del Fòrum, com d'altres que s'estan treballant en els diversos grups de treball que s'han creat en aquest projecte. Per aquest motiu, es trasllada a la Direcció General de Professionals.

- S'exposa la necessitat que els pacients participin en els comitès d'ètica.
- Es pregunta sobre els problemes sorgits en el subministrament de certs medicaments que afecten de manera recurrent alguns fàrmacs.

Es respon que és un tema complex degut a la diversitat de factors que hi prenen part i que en general aquesta incidència és un problema que afecta a totes les Comunitats Autònomes, i que implica, entre d'altres mesures, un diàleg entre l'administració i el sector de la indústria farmacèutica per trobar nous models de col·laboració i de relació.

- Sobre el nou decret hi ha la percepció de que no ha estat elaborat de forma participativa. Es proposa dur a terme una reunió monogràfica per crear espai de debat i fer-hi aportacions.

Es respon que es recull la proposta i que s'està en la via de tramitació. En aquest sentit, es sol·licitarà un cronograma orientatiu per conèixer quines seran les properes etapes, com ara la fase d'informació pública i la d'al·legacions, fases en les que es podran fer les aportacions que es considerin oportunes.

- S'exposa la necessitat de formació en diferents àmbits, amb la finalitat que el pacient prengui part de diferents iniciatives participatives, i que caldrà fer una identificació d'aquestes necessitats.

Es respon que en el marc del Pla de Participació, s'identifica aquesta necessitat de manera proactiva.

- Es proposa convidar a un representant del Departament de Treball, Afers socials i Famílies a una sessió plenària.
- En relació al projecte de model d'atenció no presencial que s'ha exposat i que s'està treballant, s'expressa la inquietud de que l'atenció no derivi a ser totalment telemàtica. L'atenció d'aquest tipus es considera un complement que no pot substituir la relació personal entre la o el professional de la salut i la persona.

Es respon que, efectivament, la tecnologia ha de ser complementària i facilitadora.

Per finalitzar, des de l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya (AQUAS) es convida a tots els assistents a la Jornada sobre l'Observatori de la Mort que es durà a terme el 17 de juliol al Palau Robert. L'Observatori de la Mort neix de la Moció 91/XI del 2017 del Parlament de Catalunya i insta al Govern a crear, en el marc de l'Observatori del Sistema de Salut de Catalunya, un Observatori de la Mort que pugui recollir diferents dades per a poder extreure'n conclusions i fer propostes de millora en aquest àmbit.

També es recorda que l'AQuAS commemora aquest any el seu 25 è aniversari, amb el repte de donar resposta a un sistema de salut més orientat a les necessitats de la població i de seguir aportant evidència científica i dades al sistema.

S'agraeix l'assistència a aquesta sessió i es dóna per finalitzada.